

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Матеріали Всеукраїнської
науково-методичної конференції
(10 - 12 квітня 2019 року, м. Одеса)**

У збірнику опубліковано матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 10 - 12 квітня 2019 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти»

Редакційна колегія:

Сгоров Б.В.	- ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	- проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Мардар М.Р.	- проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків, д. т. н., професор
Кананихіна О.М.	- проректор з науково-педагогічної та виховної роботи, соціальних питань, оздоровлення і спорту, к. т. н., доцент
Мураховський В.Г.	- директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент
Волков В.Е.	- д. т. н., професор кафедри Вищої та прикладної математики
Корнієнко Ю.К.	- директор центру дистанційної освіти, к. ф.-м. н., доцент
Радіонова О.В.	- к. т. н., доцент кафедри Технології вина та енології
Купріна Н.М.	- декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к. е. н., доцент
Хобін В.А.	- директор Навчально-наукового центру інформаційних технологій, д. т. н., професор
Сярова А.С.	методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Оргкомітет Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

шляхом створення курсу в навчальній платформі Moodle; четвертий - здійснюється відображення дисциплін в електронному журналі студента, де в окремій вкладці зібрана уся інформація щодо дисциплін і є активне посилання на навчальну платформу Moodle, та вже на цьому кроці викладачі самостійно в довільній формі презентують та описують дисципліни;

- **на третьому етапі** в електронному журналі студента здійснюється голосування та кінцевий вибір дисципліни у терміни, визначені НМВ;

- **на четвертому етапі** склад зібраної групи (не менше 12 осіб) затверджується наказом по закладу вищої освіти, про що повідомляється викладач, який повинен після цього зареєструвати цих студентів на своєму курсі в навчальній платформі Moodle.

Таким чином, ми розглянули основні етапи процесу організації дистанційного навчання при вивченні студентами дисциплін вільного вибору. На кожному етапі можуть виникати певні проблеми, однак найбільшою проблемою залишається психологічний фактор - більшість студентів схильні до вибору легких у вивченні дисциплін та до дисциплін, які викладають менш вимогливі викладачі. Тому остаточне рішення, щодо вибору дисциплін, має залишатись за гарантом освітньої програми та Навчально-методичним відділом.

Література

1. Биков В.Ю. Дистанційне навчання в країнах Європи та США і перспективи для України Інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу: інноваційні засоби і технології: монографія. К.: Атіка, 2015. 77-140 с.

2. Власенко І.Г. Впровадження дистанційного навчання - вимога сучасності Дистанційне навчання як сучасна освітня технологія. Вінниця: ВТЕІ КНТЕУ, 2017. 102 с.

3. Дистанційне навчання: [Електронний ресурс]. URL: http://uk.wikipedia.org/wiki/Дистанційне_навчання.

4. Вибіркові дисципліни: [Електронний ресурс]. URL: <http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/>.

УПРАВЛІННЯ САМОСТІЙНОЮ РОБОТОЮ СТУДЕНТА В ОСВІТНЬОМУ DIGITAL-СЕРЕДОВИЩІ

І.А. Устенко, С.Л. Масанський, М.Р. Мардар

Зміст сучасної вищої освіти істотно змінюється, що пов'язано з глибокими і динамічними змінами в основних сферах життєдіяльності внаслідок науково технічного прогресу. Принципово нові технології, системи управління, інформатизація зумовлюють появу нових професій і вихід з ринку праці або радикальну трансформацію старих. Відомий прогноз, зроблений в Оксфордському університеті - 45% всіх сьогоденних робітничих професій зникнуть протягом наступних 10 років (або вони будуть максимально

автоматизовані). У цих умовах повинні змінюватися вимоги до компетентностей вже нинішнього покоління студентів. Змінюватися не тільки по відношенню до «жорстких» або професійних компетентностей, але перш за все, стосовно так званих «гнучких» або універсальних компетентностей, які затребувані в більшості професій. Такі компетентності дозволяють випускнику адаптуватися до мінливих умов ринку праці, вбудовуватися в нього і розвиватися, в тому числі, в інших професіях. Опитування, які традиційно проводяться роботодавцями про найбільш затребувані компетентності, підтверджують цю тенденцію. Так, в прогнозах на найближчі 10 - 15 років аналітиків Світового економічного форуму (World Economic Forum) [1], найбільш затребуваними будуть компетентності - вміти вирішувати складні завдання, володіти критичним мисленням, креативністю, вміти управляти людьми, мати навички координації, взаємодії.

В стандарті вищої освіти за спеціальностями 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» для самостійної роботи студента, а саме для написання курсової, дипломної роботи, і для СВО «Бакалавр» і для СВО «Магістр» прописані наступні компетентності: здатність проводити дослідження з використанням теоретичних та прикладних досягнень в сфері маркетингу, підприємництва, торгівлі та послуг; здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та послуг; здатність використовувати теоретичні положення маркетингу для інтерпретації та прогнозування явищ і процесів у маркетинговому середовищі; здатність розробляти маркетингове забезпечення розвитку бізнесу в умовах невизначеності; здатність використовувати інструментарій маркетингу в інноваційної діяльності [2, 3]. Очевидно, що формування таких компетентностей малоефективне з використанням лише традиційних методів навчання. На нашу думку, навчання повинно орієнтуватися на методи проблемного навчання (дослідний, евристичний та інші) на основі підвищення значущості керованої самостійної роботи студентів у навчальному процесі.

Відомі недоліки таких методів: їх багатозадачність, невизначеність і відносна складність для частини студентів, враховуючи різний рівень підготовки навіть всередині однієї навчальної групи; більш високі витрати часу студентів і викладачів; необхідність постійних комунікацій «студент - студент», «студент - викладач».

Методичні завдання для самостійної роботи будуються у вигляді послідовності кроків, які повинен «пройти» студент. Кожен крок спрямований на розв'язання окремого міні завдання, доступного для вирішення більшості студентів в групі. Сукупність таких завдань забезпечує досягнення конкретної мети навчання з формування певних компетентностей. Кожне завдання підтримується необхідним digital-середовищем з використанням технології дистанційного навчання на платформі moodle.onaft.edu.ua.

Як приклад тільки перерахуємо кроки з алгоритму постановки проблеми, формулювання теми, розробки плану навчально-дослідницької роботи (курсової, дипломної). Слід зауважити, що об'єкт дослідження для виконання курсової роботи пропонується студенту перед проходженням практики, де він вже замислюється над проблемою, збирає інформацію, її систематизує. Після захисту звіту з практики приступає безпосередньо до виконання дипломної роботи, проходячи послідовно наступні кроки:

- крок 1 - формулювання протиріччя по певній логічній схемі;
- крок 2 - формулювання проблеми в формі запитання;
- крок 3 - формулювання актуальності за певною конструктивною схемою побудови речень;
- крок 4 - формулювання предмета дослідження за певною схемою;
- крок 5 - побудова карти мислення, огляд літератури за певним алгоритмом;
- крок 6 - формулювання гіпотези за певною схемою;
- крок 7 - формулювання проектної теми за певною схемою;
- шаг 8 - побудова матриці «контрольні питання - завдання дослідження» за визначеною формою і конструкцією формулювань;
- крок 9 - розробка методики проведення дослідження за етапами;
- крок 10 - розробка змісту дослідницької роботи.

Далі йдуть кроки безпосереднього вирішення завдань і досягнення мети курсової або дипломної роботи відповідно до розробленої проектної теми, змісту і методики.

Цей алгоритм реалізується на кафедрі при виконанні всіх курсових і дипломних робіт, створене необхідне методичне забезпечення на платформі moodle.onaft.edu.ua., зокрема, digital-ресурс кафедри з курсових робіт з дисциплін «Маркетингові дослідження», «Маркетингова товарна політика», «Комерційна діяльність», «Стратегічний маркетинг», «Рекламний менеджмент», дипломних робіт з спеціальностей 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» для СВО «Бакалавр», СВО «Магістр», також практикуми з окремих дисциплін. Звертаючись до цього алгоритму в кожній курсовій, дипломній роботі, студент виробляє розуміння і навички самостійного вирішення проблем, формуючи при цьому найважливіші компетентності.

При налагодженні самостійної роботи на основі покрокового алгоритму в освітньому digital-середовищі з використанням технології дистанційного навчання на платформі moodle.onaft.edu.ua така взаємодія викладача і студента можлива і ефективна. Студент при цьому більш мотивований до самостійної роботи, він не боїться, що не встигне або може чогось не знайти для роботи. Він більш усвідомлено ставиться до результатів своєї навчальної праці з дисципліни своєї майбутньої курсової, а потім дипломної роботи і своїх компетентностей в кінцевому підсумку, що дозволить йому бути конкурентоспроможним фахівцем на ринку праці і адаптуватися до його змін.

Література

1. World Economic Forum [Електронний ресурс]. URL: <https://www.weforum.org/focus/davos-2019> (дата звернення 18.03.2019).
2. Стандарт вищої освіти України: Наказ від 13.11.2018 р. № 1243. Київ: МОН України, 2018.
3. Стандарт вищої освіти України: Наказ від 05.12.2018 р. № 1343. Київ: МОН України, 2018.

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ**

О.В. Євтушок, Л.А. Бахчиванжи, Р.Р. Значек

Організацію самостійної роботи студентів необхідно розглядати як одну з характеристик умов їх навчальної праці, як процес створення системи, усіх елементів і зв'язків організаційно-психологічної структури навчальної діяльності, що забезпечують необхідні зовнішні умови самостійної роботи відповідно до індивідуальних особливостей студента для досягнення головної мети - формування його самостійності [1].

Для студента організація самостійної роботи передбачає: планування власних дій, а саме - обрання цілей, створення програми й відбір методів їх досягнення; організація - об'єднання й мобілізація зовнішніх і внутрішніх ресурсів для вирішення поставлених завдань; управління – здійснення поточного самоконтролю й самокорекції; здійснення зв'язку на основі передачі інформації, що забезпечує ухвалення рішення [рис. 1].

Про BigBlueButton та організацію вебінарів під час Дистанційного модуля Ю.С. Федченко, Г.І. Палвашова	272
Системний підхід до розробки інтерфейсу електронних засобів навчання Ю.Г. Лобода	273
Діагностика сформованості умінь перекладу фахових текстів в студентів вищих технічних закладів із застосуванням комп'ютерних технологій Н.О. Макосед	275
Поглиблення практики використання оптимізаційних методів в процесі підготовки магістрів спеціальності «Комп'ютерні науки» С.В. Котлик, Ю.К. Корнієнко, О.П. Соколова	277
Методика використання технологій дистанційного навчання в підготовці майбутніх фахівців Г.Б. Пчелянська, Т.Д. Маркова	279
INTERNET речей у дистанційному навчанні: переваги та недоліки Т.Д. Маркова, К.О. Васьковська	282
Самостійна робота студентів як спосіб формування професійних компетенцій О.О. Євтушевська	283
Зміст та особливості дистанційного навчання О.В. Тарасова	285
Використання мультимедійної техніки при читанні лекцій студентам спеціальності 071 «Облік і оподаткування» К.В. Стасюкова, Л.М. Головаченко	287
Види самостійної роботи при вивченні дисципліни «Аналіз господарської діяльності» О.П. Антонюк	288
Дистанційне навчання як інструмент підвищення якості підготовки здобувачів вищої освіти Н.М. Купріна, Т.М. Ступницька	289
Основні рівні управління самостійною роботою студентів О.Б. Каламан	290
Організація дистанційного навчання з вибірових дисциплін І.О. Відоменко, Л.Л. Гордієнко	293
Управління самостійною роботою студента в освітньому DIGITAL- середовищі І.А. Устенко, С.Л. Масанський, М.Р. Мардар	295
Забезпечення ефективності самостійної роботи студентів О.В. Євтушок, Л.А. Бахчиванжи, Р.Р. Значек	298
Взаємозв'язок дисциплін, що викладаються в галузі відновлюваної енергетики та отриманням практичного досвіду і навичок студентами факультету О.В. Дорошенко	301
Іноваційний розвиток дистанційного навчання студентів у ЗВО О.В. Євтушок, Л.А. Бахчиванжи, Р.Р. Значек	302